

E. De adelaar vliegt Μεσουρανημα betekend het staan van de zoon op de middaghoogte of in het zenith (vgl. 14: 6; 19:17). De adelaar vliegt op de hoogste hoogte, omdat zijn stem overal moet gehoord worden. Ook in de Apoc. van Baruch (77, 19-25) wordt de adelaar vermeld als de overbringer van Gods bevelen; van hem wordt daar gezegd, dat God hem z6 heeft geschapen, dat hij verheven zou zijn boven alle vogels. De αετος (adelaar of gier) wordt in Mt. 24:28 als een symbool van het naderende oordeel genoemd. Het driemaal herhaalde *Wee!* heeft natuurlijk betrekking op de 3 rampen, die nog te wachten staan. Daardoor worden zij als een samenhangende groep tegenover de 4 voorafgaande gesteld. Wat ze van deze laatste onderscheidt, is vooreerst *hun schrikwekkend karakter*, waardoor zij de vorige ver overtreffen, en hun onmiddellijke betrekking tot de bewoners der aarde. Daarom worden zij de 3 *Weeën* genoemd. Het einde van het eerste Wee! wordt uitdrukkelijk geconstateerd in 9:12, het einde van het tweede in 11, 14. In hetzelfde vers wordt het derde aangekondigd, maar het einde daarvan wordt niet vermeld. **F. De 5<sup>de</sup> bazuin** of het eerste Wee! Het visioen der sprinkhanen, 9-12. Zij die uit de afgrond opstijgen en de mensen pijnigen. **G.** Bij de 6<sup>de</sup> bazuin verschijnt een ontzaglijk groot leger, eveneens van demonische aard, waardoor een derde deel der mensen de dood vindt. Daar de overigen zich niet bekeren, blijft niets over, dan dat bij de 7<sup>de</sup> bazuin het eindgericht plaats vindt.

De vallende ster herinnert aan de brandende berg, die in zee stort (8:8), en aan de ster, die brandend als een fakkel op de rivieren en waterbronnen valt (8:10). In Hen. 86 ziet de profeet de boze geest Azaze! of Semjasa als een ster (met andere sterren) uit de hemel vallen; in hetzelfde boek (hfdst. 18) wordt melding gemaakt van 7 sterren (de 7 voornaamste boze geesten), die in de afgrond gevand gehouden worden. Herinnerd moet ook nog worden aan Jesus' woord: *Ik zag de Satan als een bliksemstraal uit de hemel vallen* (Lc. 10:18): de geest van de afgrond (de duivel). Hij is identiek met de koning van de afgrond: Abaddon (v. 11). Wij moeten dus in de plaag der sprinkhanen de invloed van de boze geest erkennen. — *Aan de ster wordt de sleutel van de put van de afgrond gegeven*. Het komt weer aan op de gedachte, niet op het beeld. De αβυσσος (afgrond) is in de Sept. de vertaling van het Hebr. *tehom*, de chaos van de schepping, de wereldzee, waarop de aarde drijft, of de oceaan; verder betekent het het verblijf van de afgestorvenen (Ps. 71:21; Rom. 10: 7) en tenslotte, zoals hier, de plaats der boze geesten (Hen. 10:4, 12). De afgrond wordt door een put (πηρεα is waterput of bron), d.w.z. door een soort schacht, met de aarde verbonden gedacht. In het *Gebed van Manasse* wordt van God gezegd, dat Hij de afgrond afgesloten en met zijn schrikwekkende en geprezen naam verzegeld heeft (v. 3). Wanneer aan de ster *de sleutel van de afgrond* wordt gegeven, dan betekent dit, dat zij heerschappij heeft over het verblijf van de boze geesten; zij is dus blijkbaar niemand anders dan Abaddon, de koning van de boze geesten (vgl. v. 11). *De ster opent* met de sleutel *de put van de afgrond*.

**Exegeten met de profetieën** (!?) vatten het zo samen: Bazuin 5-6 verwijzen in v. 5. naar de 150 jaren (aanval van Osman I – het Tweede Wee komt dan in 1449 als onder de 6<sup>de</sup> bazuin bij de Eufraat de Turkse macht wordt losgelaten. In deze optiek moet er nog een grote zuivering zijn voor Openb. 11:15-18 de zevende bazuin. We krijgen nog eerst de schalen. Alle aardse rijken zullen de genadeslag krijgen Openb. 18:9 op één dag. -**Het thema van de parousie** wordt door de onderscheiden evangelisten, én Johannes én Paulus anders omschreven. De verdrukking en de nootijd worden tussen de lijnen verondersteld als voorafgaand aan de wederkomst. Sommige christelijke groepen onderscheiden nog twee wederkomsten: de eerste is de opname van de gemeente, waarbij Jezus terugkeert op aarde (onder luid bazuingeschall!) om de ware christenen op te halen naar de hemel en de tweede wederkomst is het moment dat Jezus zichtbaar terugkeert op aarde. Tegenwoordig wordt de leer van de opname vooral aangehangen in evangelische en charismatische kringen, in de Vergadering van gelovigen en bij de baptisten. Veel traditionele katholieken en protestanten interpreteren 1 **Tessalonicenzen 4:16-17** letterlijk: ze beweren dat de opname onmiddellijk gevolgd wordt door de algemene opstanding op de oordeelsdag. Dan zullen de levenden en de zojuist opgestane doden Christus ontmoeten als hij vanuit de hemel komt om de aarde te oordelen. Zij zien de opname als een detail in het licht van de tweede komst van Christus. Opname: Teksten die worden gebruikt om de leer van de opname te **onderbouwen** zijn: 1 Tessalonicenzen 4; 1 Korintiërs 15; Matteüs 24: 40-41. De Bijbel zegt dat we het precieze tijdstip van de weerkomst niet kunnen weten. Volgens velen komt Christus naar de Aarde terug *in de lucht*, om de christelijke gemeenschap de vervolgingen te besparen die de antichrist zal ontketenen. In de grote verdrukking. De antichrist, heeft na de Opname vrij spel om de achtergebleven ongelovigen voor zich te winnen. Als mensen op Aarde christen worden, zullen ze zwaar vervolgd worden. Vele nieuwe gelovigen zullen worden omgebracht. In deze grote verdrukking zal met name Israël het moeilijk krijgen. Met het duizendjarig rijk, regeert Jezus duizend jaar op een paradijselijke aarde. Hier speelt het volk Israël een grootse rol. Mensen met deze visie betrekken de profetieën over het herstel van Israël op het aardse Israël. De term *Laatste oordeel* is bij R.K. zeer bekend. Tenslotte wordt de duivel nog een keer losgelaten en ontketent opnieuw een oorlog. Hij wordt definitief verslagen. De doden staan op, de boeken gaan open en de volkeren worden geoordeeld. Er is een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

**Sprinkhanen** als reine dieren Lev. 11:22 gedroogd, verpulverd, geroosterd en in koeken (Dan. 14:14) zijn voedsel. Maar zij zijn ook een plaag (Ex. 10:4). Zo zijn ze in het *(komende) gericht* (Joël 1:4) deel van de kwade hand, beeld van de geringheid van de Isr. tegenover de enakiëten (Num 13:33), beeld van de vijand (Rechters 6:5), buit zoekend (Openb 9:7), vraatzuchtig (Jes 33:4) en onderdrukkend voor de arme (Ps 108:28). Ze zijn tevens het beeld van de springende paarden (Job 39:23).

Vers 12-21. Bij de zesde bazuin zag Johannes dat God vernietigende machten de vrijheid gaf **gedurende een beperkte tijd**. Een uur, een dag, een maand en een jaar. Letterlijk = 391 jaar en 15 dagen. Vanaf de Hervorming hebben bijbelkenners zoals Maarten Luther, Sir Isaac Newton, John Wesley en tal van anderen de zesde bazuin in verband gebracht met de macht van de Moslims (!?)

### Openbaring 9

1 Toen blies de vijfde engel op zijn bazuin. Ik zag een ster die uit de hemel op de aarde was gevallen. Hij kreeg de sleutel van de put naar de onderaardse diepte. 2 Hij opende die put, waaruit rook opsteeg als uit een grote oven. De zon en de hemel werden verduisterd door de rook uit de put. 3 Uit de rook kwamen **sprinkhanen** neer op de aarde. Ze kregen de beschikking over dezelfde vermogens als schorpioenen op aarde. 4 Maar, werd erbij gezegd, ze moesten de planten, struiken en bomen ongemoeid laten. Alleen de mensen die niet het zegel van God op hun voorhoofd hadden, mochten ze kwaad doen. 5 Doden mochten ze hen niet, alleen pijnigen, **vijf maanden lang**; die mensen zouden pijn moeten lijden alsof ze door een schorpioen gestoken waren. 6 Dan zullen de mensen de dood zoeken, maar hem niet vinden. Ze zullen naar de dood verlangen, maar de dood vlucht van hen weg. 7 Zo zagen die sprinkhanen eruit: ze leken op paarden die waren toegerust voor de strijd, met op hun hoofd een soort goudachtige krans en met een gezicht als dat van een mens. 8 Hun haar was lang als het haar van een vrouw, hun tanden waren als leeuwentanden. 9 Hun borst leek een pantser van ijzer. Hun vleugels maakten een geluid als het geratel van talloze wagens die ten strijde trekken. 10 Verder hadden ze een staart met een angel, net als **schorpioenen**. Met die staart konden ze de mensen pijnigen, vijf maanden lang. 11 Hun koning is de engel van de onderaardse diepte; zijn naam luidt **Abaddon** in het Hebreeuws, in het Grieks Απολλουον. 12 Het eerste wee is voorbij, maar er komen er nog twee! 13 Toen blies de zesde engel op zijn bazuin. Uit de vier horens van het **gouden altaar** dat voor God staat, hoorde ik een stem 14 die tegen de zesde engel met de bazuin zei: 'Maak de vier engelen los die bij de grote rivier de Eufraat gevangenzitten.' 15 De vier engelen werden losgemaakt; ze waren gereedgehouden om juist **op dit uur van deze dag, in deze maand van dit jaar**, een derde deel van de mensen te doden. 16 Het aantal ruiters van de bereden troepen – ik hoorde hoeveel het er waren – bedroeg **tienduizend maal tienduizenden**. 17 Zo zagen de paarden en de ruiters in het visioen eruit: hun borstpanters waren vuurrood, violet en zwavelgeel; de hoofden van de paarden waren als leeuwenkoppen, en uit hun mond kwamen vuur, rook en zwavel. 18 **Een derde deel** van de mensen werd gedood door deze drie plagen, het vuur, de rook en de zwavel die uit hun mond kwamen. 19 Want de kracht van de paarden zat in hun mond en in hun staart. Die staarten hadden koppen en leken net slangen; daarmee richtten ze onheil aan. 20 Maar de andere mensen, die deze plagen overleefden, keerden zich niet af van hun **zelfgemaakte goden**. Ze bleven die goden aanbidden en de beelden van goud, zilver, brons, steen en hout, die niet kunnen horen of zien en zich niet kunnen verroeren. 21 Evenmin braken ze met hun leven van moord en toverij, van ontucht en diefstal

Het tweede deel van de zesde bazuin zal positieve re inbreng rapporteren: de twee getuigen en het kleine boekje (Openb. 10)

*Zij hebben over zich tot koning de engel van de afgrond. Deze laatste benaming is een bewijs, dat hij identiek is met de ster, die de sleutel van de afgrond ontving (v. a). De Satan, die aldus de macht ontving om zijn helse trawanten uit de afgrond los te laten, is ook hun aanvoerder. In werkelijkheid bezit hij alleen macht tegen de niet-gezegelden (vgl. v. 4); want God beschermt de uitverkorenen. Zijn naam is **Abaddon**. Dit Hebr. woord betekent vooreerst **ondergang** (Job 31:12) en verder de plaats van de ondergang (Ps. 88:12; Spr. 15:11; Job 26:6; 28:22). Bij de Rabbijnen betekend het het onderste deel der hel (Strack-Billerbeck III, blz. 810). De afgrond wordt dus hier als persoon voorgesteld en vereenzelvigd met **de vorst van de boze geesten**. Joa. vertaalt de Hebr. naam met Απολλουον (verderf). Misschien bevat dit een sarcastische toespeling op Apollo, een van de meest geliefde goden van het heidendom, die als attribuut o.a. de sprinkhaan had. De Vulgata vertaalt de naam ook in het Latijn: Exterminans.*

Ova is onzijdig, maar wordt tot vrouwelijk enkelvoud gemaakt, omdat Johannes de Weeën! als een soort wraakgodinnen voorstelt. Het *eerste Wee!* heeft de zondaars reeds tot wanhoop gebracht door *zijn morele verschrikkingen*. En toch moeten er nog 2 Weeën! komen. Het is een vermaning tot bekering. De 6<sup>de</sup> bazuin of het tweede Wee! A.: **het visioen der helse ruitertij**, 9:13-21. Bij de 6<sup>de</sup> bazuin vinden wij, evenals bij het zesde zegel, een *dubbel taferel*. Het **eerste** toont ons een helse legerschaar van ruiters, die de mensen voor een derde deel doodt (9:13-21). Het **tweede** toont ons als tegenhanger de bescherming der gelovigen door God in de hemelse tempel en de werkzaamheid der 2 Getuigen (11:1-14). Deze beide taferelen zijn gescheiden door hfdst. 10: het visioen van het kleine boek, dat een aankondiging is van een nieuwe reeks visioenen (hfdst. 12-20). *De helse ruitertij* heeft in de uiterlijke ensencering overeenkomst met het leger van de sprinkhanen in het vorige visioen, maar toch is de betekenis anders. Bij het blazen van de 6<sup>de</sup> bazuin is *een stern uit de 4 hoornen van het gouden altaar*, reukofferaltaar, *dat voor Gods aanschijn staat*. Dat altaar (= de stem van de heiligen) neemt het woord (8:35). Het is niet de stem van de martelaren (brandofferaltaar 6:9-11). Zoals in 8:5 de gebeden *donderslagen, stemmen, bliksem en aardbeving* te voorschijn riepen, zo veroorzaken zij hier **de verschijning van de helse ruitertij**. De stem gaat uit van de 4 hoornen, de voornaamste delen. (vgl. Ex. 27:2; 30:2). Op het gebed der heiligen moet de engel, die de zesde bazuin heeft, *de 4 engelen loslaten, die gebonden zijn bij de grote rivier de Eufhraat*. Daar het lidwoord gebruikt wordt, moet er van bekende engelen sprake zijn. Zijn het de 4 engelen, die de 4 winden der aarde vasthielden (7:1)? In **7:1 waren het goede geesten**, omdat zij de winden in bedwang hielden. Hier echter zijn de engelen gebonden, zodat men moet aannemen, dat het boze geesten zijn. We hebben wellicht in beide gevallen met een oude traditie te doen, volgens welke aan het einde der tijden 4 verderfelijke geesten de winden over de wereld laten losbarsten (Zacharias 6). In de Syr. tekst van 4 Esdr. lezen wij *En een stem werd gehoord: Losgelaten moeten worden deze 4 koningen, die gebonden zijn bij de grote rivier de Eufhraat, die een derde deel der mensen zullen doden. En zij werden losgelaten en er ontstond een grote verwarring*". Gebonden bij de Eufhraat, die ook in het Eerste Verbond vaak *de grote rivier* genoemd wordt (Gen. 15:18; Deut. 1:7; Jos. 1:4), vindt zijn aanleiding in de historische omstandigheden. Geheel Voor Azië vreesde een inval van de Parthen, die langs de oever van de Eufhraat woonden. Deze *geduchte ruiters* hebben het historisch motief geleverd voor de demonische ruitertij, welke in dit visioen als een gesel Gods wordt aangekondigd. Wij lezen in Hen. 56:5: *In die dagen zullen de engelen zich verzamelen en zich naar het oosten tot de Parthen en Meden wenden, om hun koningen op te wekken, dat een geest van onrust over hen komt, en zij zullen hen van hun tronken opjagen, dat zij als leeuwen van hun leger opstaan en als hongerige wolven onder hun kudde vooruit stormen*. Wij hebben (Ins in de engelen, die bij de Eufhraat geboeid zijn en op bevel van God losgelaten worden om hun ontzagwekkende ruitertij tegen de mensen aan te voeren, een beeld van het oorlogsgeweld, dat zo vaak over de wereld zal komen en zoveel mensen zal doden. Enkel parallellen de ruiters op het vuurrode paard (6:3) en 20:7-9, waar beschreven wordt, hoe de Satan Gog en Magog opwekt tot de aanval op de uitverkorenen.